

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen. za odnośne do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednoszpaltowy na I koi. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Reklamsów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Po zamordowaniu Kierenskiego.

STOKHOLM, 12 | 9. „Aftonbladet” otrzymał dzisiaj depezę z Harparandy, że według wiadomości jakie napłynęły tu bezpośrednio z Petersburga, Kierenski został zamordowany.

W Petersburgu szerzy się panika.

Oczekiwany jest każdej chwili wybuch wojny domowej.

STOKHOLM, 12 | 9. Tutejsze poselstwo angielskie otrzymało depezę z Petersburga, że Kierenskiego zamordowali kozacy.

FRANKFURT n. M., 12 | 9. Do „Frankfurter Zeitung” depeżują ze Sztokholmu:

Jak się dowiaduje ze strony uświadomionej, dzisiaj po południu do jednego z tutejszych poselstw koalicji nadeszła wiadomość z Petersburga, że w niedzielę wieczorem jeden ze zwolenników Kornilowa, kozak, zamordował Kierenskiego.

Marz na Petersburg.

STOKHOLM, 12 | 9. Wiadomość, że generał Kornilow maszeruje z częścią swoich wojsk na Petersburg, sprawdza się.

Kornilow w Kijowie.

HAGA, 12 | 9. Petersburski kores-

pondent „Daily Chronicle” donosi, że Kornilow w otoczeniu oddanych mu generałów przybył do Kijowa, gdzie go przyjęto z entuzjazmem.

Chcą utrzymać w tajemnicy.

STOKHOLM, 12 | 9. Kornilow odmówił uznania udzielonej mu dymisji i stara się skupić koło siebie burżuazyjne sfery ludności, jak twierdzi, dla obrony kraju.

Rząd tymczasowy czyni wszelkie wysiłki, ażeby utrzymać w tajemnicy zamordowanie Kierenskiego.

Co się dzieje w Petersburgu.

HAGA, 12 | 9. „Daily Telegraph” dowiaduje się z Petersburga w sprawie ogłoszenia stanu wojennego:

Wykonywanie władzy ma być przekazane naczelnemu dowódcy wojsk, nie zaś ministrowi wojny.

Dla wykonywania władzy cywilnej ma być utworzona specjalna rada, wyposażona w zupełną wolność akcji, upoważniona również do wydalania z Petersburga zbędnej ludności.

Stolicę mają opuścić niektóre instytucje, jak dyrekcje banków i fabryk, które mają być przeniesione w głąb kraju.

nakładu mas wojska przy atakach.

Straty włoskie odpowiadają temu prowadzeniu walki. Wynoszą one 20,000 jeńców.

Odpowiedź Niemiec

na notę Ojca św.

BERLIN, 12 | 9. U kancлера Rzeszy zebrała się komisja specjalna dla naradzenia się w sprawie noty z odpowiedzią dla Ojca św. Według wiarogodnych informacji, dalsze posiedzenia komisji w tej samej sprawie nie odbędą się, ponieważ zdolano osiągnąć zasadniczą zgodę co do formy i treści noty zawierającej odpowiedź.

Gdy nie przybędą francuzi i Anglij...

GENEWA 12 | 9. Pisma rosyjskie donoszą, że Rada robotnicza uchwaliła nie brać udziału w konferencji w Sztokholmie, o ile na nią nie przybędą delegaci Francji i Anglii.

Wojsko przeciwko rządowi.

ZURICH 12 | 9. „Secolo” donosi z Petersburga, że armja południowo-zachodnia wypowiada się przeciw Rządowi Tymczasowemu.

Nie chcą znaków Rządu Tymczasowego.

BERNO 12 | 9. Pisma najświeższe donoszą z Kijowa, że wojsko zdejmuje wszędzie, gdzie napotka, flagi i oznaki Rządu Tymczasowego, a także przerywa połączenia telegraficzne i telefoniczne instytucji nowego Rządu.

Wszyscy japończycy na front!

BAZYLEA 12 | 9. Podług jednej z depeż otrzymał konsulowie japońscy miast amerykańskich rozkaz powołania na front wszystkich japoń-

czyków zamieszkałych w miastach amerykańskich, których liczba wynosi milion.

Chwila bieżąca.

— „Politiken” dowiaduje się, że zarządzone niedawno w Rosji pobory zostały już skończone. Żołnierzy jest do dyspozycji dosyć, lecz chodzi o ich wywiezienie.

— Według doniesienia paryskiego „Journal’a” król włoski uda się z Francji do Anglii.

— Dzienniki rosyjskie informują, że w Petersburgu dzieją się okropne rzeczy.

— Komunikacja kolejowa z Finlandją została od 9 września przerwana.

— Z powodu drożyzny i braku papieru zmniejszone we Włoszech rozmiar gazet, oraz podwyższone ich cenę; w sprzedaży ulicznej do 10 cent., a w prawniczej o 50 proc.

— Delegatów rządu tymczasowego w Kijowie aresztowano na rozkaz generała Kornilowa.

— Jak donosi „Daily Mail”, cały sztab dotychczasowego generalissimusa, Kornilowa, zobowiązał się do bezwzględnej z nim solidarności.

Co mówił ks. Fr. Radziwiłł w Berlinie?

Jedno z pism niemieckich podaje wywiad jednego z dziennikarzy berlińskich z ks. Fr. Radziwiłłem, naczelnikiem milicji warszawskiej.

Dziennik ów pisze m. in., że ks. Radziwiłł, który należy do polskiej Rady Stanu, będzie w przyszłym kierownictwie państwowości polskiej odgrywał rolę naczelna.

— Wyjeżdżam dziś wieczorem — mówi książę — do Warszawy, ażeby stwierdzić osobiście na miejscu wrażenie, jakie wywołała nowa zapowiedź w sprawie budowy państwowości polskiej. Jako członek b. Rady Stanu, organizator milicji warszawskiej, znajduję dość blisko tych spraw, ażeby je mógł osądzić i ocenić na zimno.

Po rozwiązaniu Rady Stanu, co ani nie może, ani nie powinno być końcowym punktem w rozwoju stosunków polskich, musiał, zdaniem moim, nastąpić w najszybszym tempie decydujący akt ze strony mocarstw środkowo-europejskich, ażeby problem polski mógł być doprowadzony do naturalnego, wysuniętego przez wojnę rozwiązania. My, polacy jesteśmy naturalnymi sprzymierzeńcami Niemiec, szczególnie przeciwko Rosji. Dzień, w którym zdobyto Rygę, oznacza punkt zwrotny w rozwoju stosunków niemiecko-polskich.

Wszystkie poważnie myślące, nastrojone pozytywnie, państwo-twórcze żywioły Polski przyłączają się do prowadzonego przez nas, aktywistów, ruchu na rzecz państw centralnych.

O sejm ustawodawczy.

P. n. „Na grobie Rady Stanu” zamieściła „Jedność Robotnicza” artykuł, w którym na wstępie znajdujemy następujące słuszne uwagi:

„Tymczasowa Rada Stanu prze-

WOJNA.

Największy komunikat austriacki.

WIENIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 12 września:

Wschodni plae boju.

Pod Solke na Bukowinie atak rosyjski wypart nieco nasze linje.

Nad Prutem i w Galicji wschodniej po obu stronach ożywna akcja wywiadowa.

Włoski teren walk:

Zajęcie wsi Selo na płaskowzgórzu Karzu, która na początku walk znajdowała się w naszej linii północno-zachodniej, stanowi jedyny sukces nieprzyjaciela. Przeciwnikowi przypadło to, cośmy tymczasowo stracili w poszczególnych rowach. W kontrataku jednak rowy te odzyskaliśmy.

Na płaskowyzynie Bianzizza i Ducha św. odnieśli włosi początkowo sukces, który zniewolił nasze dowództwo do cofnięcia naszej linii frontu na przestrzeni 15 kilometrów w głąb od 2—7 kilometrów. Tutaj zatakowały się wszystkie próby nieprzyjaciela, podejmowane za pomocą kontrataków na górę św. Gabryela, celem wykorzystania tego pierwszego zysku na terenie dla dalszych operacji.

Wydarzenia około Vrh i Bianzizza nie wpłynęły pod żadnym względem na sytuację wojenną nad Isonzo.

W bitwie nad Isonzo zgromadzili włosi 8 dywizji na przestrzeni, wynoszącej prawie tyle kilometrów. We wszystkich bitwach wojny światowej nie można znaleźć równie wielkiego

stała istnieć. Wiadomość tę ogół polski przyjął bez żalu, bez niepokojów i goryczy. Przeciwnie w niejednego wstąpiła na nowo otucha i wiara w lepszą przyszłość.

Rada Stanu nie zrozumiała bowiem należycie swego dziejowego zadania. Jej rzeczą było przygotować utworzenie rządu polskiego, wytknąć dlań główne kierunki działania i opracować w szczegółach plan organizacji. Zadanie to Rada Stanu spełniła w pierwszych miesiącach swego istnienia. Później zaś, gdy dalsze organizowanie państwa zostało już obmyślane, gdy Rada Stanu uchwała z 1 maja wypowiedziała się za niezwłocznym utworzeniem rządu polskiego, rola jej była spełniona i powinna ona być usunąta się, pozostawiając miejsce otwarte dla rządu i sejmu polskiego.

Zajmując miejsce naczelne — nie dla niej przeznaczone — przez szereg dalszych miesięcy, czyniąc szereg niezrozumiałych wręcz i szkodliwych dla nas posunięć, Rada Stanu przedłużyła niepotrzebnie wysoce niepożądaną i denerwującą okres przejściowy, a przez to samo źle się zapisała w pamięci narodu.

Dzisiaj w oczekiwaniu nowych kroków, posuwających naprzód organizowanie państwa, powinniśmy jaknajdokładniej zbadać popełnione błędy, aby uniknąć ich powtórzenia.

W dalszym ciągu zastanawiają się nad przyszłymi kompetencjami rządu polskiego i dążeniami pod tym względem, pisze, że w związku z tem „uważać należy za niebyły cały projekt konstytucyjny opracowany przy drzwiach zamkniętych przez nieodpowiedzialną grupę osób, zaproszonych przez Radę Stanu, projekt, odbierający narodowi prawo stanowienia o polityce zewnętrznej i wojnie i pokoju, a nawet uchwalenie przez Sejm. Ustawodawcy wybrany przez cały naród, a inicjatywę w tym względzie oddać należy komisji konstytucyjnej tego sejmu“.

Co słychać nowego?

Car na Syberji.

„Stampa“ dowiaduje się, że do Tobolska przybył nowy komisarz rządowy, Pankratow, b. zesłaniec polityczny. Jest on bardzo surewy dla cara i jego rodziny.

Straż utrzymuje 300 wybranych z różnych pułków żołnierzy, pod dowództwem pułkownika Rabiłińskiego.

Cele wojenne Anglii.

Ambasador angielski Buchanan a dzielił rosyjskim dziennikarzom informacji co do celów wojennych Anglii. Oświadczył, że Anglia, tak jak Rosja, życzy sobie pokoju bez zaboru i odszkodowań wojennych, ale Niemcy muszą zapłacić odszkodowanie za spustoszenie w zajętych krajach.

Anglia nie walczy w imieniu imperializmu, lecz demokracji i życzy sobie rychłego pokoju, ale nie pokoju odrębnego.

Angielskie wojska podjęły dlatego wielką ofensywę we Flandrii, aby pomódz zagrożonemu wojskom rosyjskim.

Prasa francuska po upadku Rygi.

W prasie paryskiej panuje zgnębienie z powodu upadku Rygi. General Berthaut uważa teraz pochód niemiecki na Petersburg za możliwy. „Echo de Paris“ uważa Rosję za straconą. Teraz — pisze — musimy jeszcze silniej ukształtować nasze stosunki z Ameryką i Azją.

Prasa angielska wywodzi, że upadek Rygi nie ma znaczenia.

Sprawa usiłowania defraudacji 35,100 marek w Dep. Żywnościowej.

Głośna w Częstochowie sprawa usiłowania defraudowania 35,100 mk. w Deputacji Żywnościowej znalazła się w dniu wczorajszym na wokandzie Ces. Niem. Sądu Okręgowego, w skład którego wchodzi sędziowie pp. Szmidt—przewodniczący, Szwarz i Steiniger sędziowie asesorzy i prokurator Burchardt.

Rozprawy zaczęły się z godzinami opóźnieniem a zagaił je przewodniczący Szmidt, odczytując listę świadków z których pp. N. Bogusławski, dr. Sachs, radny Wizenal i M. Neufeld usprawiedliwili swą nieobecność, natomiast przybyli

Świadkowie.

Int. Hłasko b. dyr. Deput. Żywn., dr. J. Markusfeld, H. Markusfeld, J. Bednarski, Gliksmann, B. Ryłski, oraz zamiast męża p. Neufeldowa.

Jeszcze wezwać nowych świadków.

Na żądanie obrońcy kasjera Dep. Żywn. p. B. Zycha mec. Oderfelda, zdecydowano wezwać świadków w osobach pp. Jaworskiej i Kern.

Ważność obrad.

Nim rozpoczęto obrady, sędzia przewodniczący przypomina świadkom ważność obrad i wzywa do obiektywnego traktowania sprawy, składania prawdziwych świadectw, aby można było wyświetlić prawdę.

Oskarżenia.

Na ławie oskarżonych zasiadli p. Estera Zalmanówna, b. buchalterka

biur i p. B. Zych, kasjer Dep. Żywnościowej.

Po stwierdzeniu tożsamości oskarżonych sędzia Szmidt odczytuje akt oskarżenia, na mocy którego pozwani są pociągani do odpowiedzialności karnej z powodu usiłowania przywłaszczenia 35,100 marek z funduszu Dep. żywnościowej i na zasadzie tego odpowiadać z § 519 ros. kodeksu karnego.

Oskarżeni odpowiadają z wolności.

Przed przejściem do właściwego toku sprawy, przewodniczący o g. 12 m. 40 ogłasza przerwę i odkłada posiedzenie na godz. 2 i pół po południu.

Jak już powyżej wspomniano, p. B. Zycha broni mec. Oderfeld, p. E. Zalmanównę, adwokat: dr. Friedlander z Lublina. P. B. Zych zeznaje w języku polskim p. Zalmanówna w niemieckim.

Badanie oskarżonych.

Po południu o g. 8 m. 15 rozpoczęły się obrady. Na wstępie buchalterka Deputacji i kasjer składali swe zeznania, poczem sąd udał się do lokalu Deputacji, aby obejrzeć urządzenie kasy.

W dalszym ciągu zeznawali urzędnik biur naczelnika powiatu pp. Sach dr. J. Markusfeld, H. Markusfeld p. Neufeldowa, Gliksmann, B. Ryłski, int. Hłasko.

De chwili oddawania „Gońca“ pod prasą wyroku nie ogłoszone.

O Alzację i Lotaryngję.

Na zapytanie komitetu holendersko-skandynewskiego francuscy socjaliści oświadczyli, że socjaliści pracy francuskiej nigdy nie żądali zwrotu Alzacji i Lotaryngji, gdyż takie przesunięcie granic stałoby się punktem wyjścia do nowych wojen. Zmiana granic tylko wówczas okaże się wskazana, jeżeli będzie urzeczywistnione prawo samopostawiania ludów.

Zajęcie Rygi — przedłużeniem wojny?

„Russkij Inwalid“ zaznacza, iż zajęcie przez Niemców Rygi wraz z całą okolicą jest coprawda znacznym sukcesem nieprzyjaciół, lecz do skrócenia wojny ani przyspieszenia pokoju się nie przyczyni.

Przeciwnie, zdaniem organu petersburskiego spowoduje ono tylko ponowne oddalenie końca wojny.

Nominacja biskupa mińskiego

„Dziennik Miński“ z 8-go sierpnia donosi: Dowiadujemy się, że na stolicę biskupią mińską, osieroconą od roku 1864 mianowano J. E. ks. Jana Ciepleka, sufragana i rządcę archidiecezji mohylowskiej, której znów arcybiskupem będzie ks. Ropp, biskup wileński, samowolnie przez rząd usunięty od obowiązków w r. 1906.

Erygowana w r. 1798 diecezja mińska liczyła dotąd 8 ch biskupów: Dederke, usuniętego przez rząd za jego „frankomanję“ i sympatję dla Napoleona, Lipskiego i Wołkiewicza. Przed Wołkiewiczem był jeszcze Kawa.

Drożyzna na południu słowiańskim.

Według pisma chorwackiego „Nasza Jedność“ panuje na całym południu słowiańskim taka drożyzna, iż zachodzi obawa istotnej katastrofy gospodarczej z powodu tego. W Splicie i innych miastach południowo-słowiańskich sprzedaje się jeden klg. maki po 25—35 koron.

Lichwa przybiera tam rozmiary

wprost fantastyczne. Biedniejsza część ludności nie jest już w stanie nieczego sobie wogóle kupić.

Nowy typ statku napowietrznego.

De włoskiej kwatery głównej dostarczono nowy typ włoskiego statku napowietrznego, który nosi nazwę „F 5“. Statek ten, po którym wleci dużo sobie obiecują, może wznosić się do 6.000 metrów i posiada wielką siłę podnoszenia się i opadania.

Strój góralski zanika.

Do najpiękniejszych strojów polskich należy bezspornie strój góralski, strój podhalański. Guńka, zwana także cucha, zarzucona na ramię, dawała naszym „ciuchajom“ wyjątkowo drapieżnego orła.

Wyszycia na spodniach i koszach, zwane cyframi, budziły zachwyt doborą kolorów i ornamentacją. Czerwone i wyszywane serdaki przy białej, lub czarnej guni tworzyły malowniczy wygląd. Liczni artyści malarze studiowali ten strój i przenosili go na płótno.

„Gazeta Podhalańska“ zwraca uwagę, że wojna obecna, która niszczy stary porządek, zagraża także strojowi górala i to bardzo poważnie, wskutek zarządzanej rekwizycji całej wełny.

Wskutek rekwizycji skór grozi także zanik wyrobu serdaków, lecz zapasy, jakie ma lud w tym ozdobnym i ciepłym stroju, każą waoisć, że po wojnie ta część ubrania nie zaginie.

MAGAZYN MÓD

K. Skrzyneckiej

ul. Panny Marji 26 40 I piętro
zaopatrzone już został w najświeższe modele jesienne. 799—

KRONIKA.

Przebieg szkolnictwa.

Jak już donosiliśmy, rokowania między departamentem wyznań religijnych i oświecenia publicznego, a władzami okupacyjnymi ostatecznie zakończono.

Odpowiednie dokumenty w tych dniach będą ogłoszone, samoznać przebieg szkolnictwa w ręce polskie nastąpi 1 października.

Sprawozdanie T. Rady Stanu.

Sekretarjat Tymczasowej Rady Stanu przystąpił w myśl uchwały ostatniego zebrania plenarnego do opracowania szczegółowego sprawozdania z działalności Rady. Sprawozdanie obejmie wszystkie prace, jakie były przez poszczególne departamenty podjęte i przeprowadzone.

Specjalna uwaga będzie zwrócona na pertraktacje Rady Stanu z władzami okupacyjnymi zarówno w dziedzinie politycznej jakoteż ekonomiczno-społecznej i gospodarczej. Sprawozdanie opracowuje kierownik kancelarii sekretarjatu Rady p. Wład. Mech.

Z kursów pedagogicznych T. O. S.

Dowiedziemy się, że egzaminy powiarycyjne na kursach pedagogicznych T. O. S. rozpoczynają się 18 go września t. j. dziś we czwartek b. tygodnia egzaminem z języka polskiego. Zapisy słuchaczy i słuchaczek nowych a także zeszluzocznych promowanych na kurs drugi, przyjmuje się w dalszym ciągu aż do soboty 15 b. m. włącznie w tym samym lokalu t. j. w gimnazjum T. O. S. Zeszluzoczni słuchacze i słuchaczki za legający w opłacie, winni uiścić należność.

Pogłoska.

Zdzisław ks. Lubomirski, jak donoszą pisma, wystąpi z Kola międzypartyjnego, w którym, jak wiadomo, był filarem grupy t. zw. Zjednoczenia narodowego.

Z kursów handlowych.

Zatząd Kursów Handlowych przy Stow. Pracown. Handl. i Przem. m. Częstochowy zawiadamia, że lekcje na Kursach rozpoczynają się dn. 1-go października. Zapisy nowostępujących przyjmują się nadal w kancelarii Kursów (ul. Panny Marji 85) codziennie od godz. 8 do 4 po poł. Od dnia 1 go października rozpoczyna się również wykłady na kompletach językowych obejmujących: niemiecki, angielski i francuski.

Nowy lekarz powiatowy.

Na lekarza powiatowego, pow. częstochowskiego, mianowany został dr. Łazarewicz w Warszawie, który niebawem obejmie swoje obowiązki.

Ruble wschodnie.

Władze okupacyjne poleciły przyjmować w kasach publicznych gen. gubern. warszawskiego ruble, wydane przez władze okupacyjne na Litwie, w stosunku 2-ch marek polskich za rubla.

O posady w Berlinie.

Donosząc, że w Berlinie poszukują około 10.000 kobiet i mężczyzn, jako roznościcieli gazet i posłańców, „Moment” zachęca żydów, aby przedsięwzięli stosowne starania o pracę ze względu na znajomość języka niemieckiego.

Wozwanie!

Wzywam pp. krawców do zapisywania się na udziałowców Towarzystwa „Dzwignia”, gdyż leży to w naszym wspólnym interesie.

Starszy cechmistrz

Teodor Kiser.

Zapisy przyjmowane są w sklepie „Dzwignia” ul. Panny Marji nr. 39.

„Jastrząb” w Częstochowie.

We środę 19 bm. w teatrze „Paryskim” wystawione będzie znakomita sztuka Czoerszeta p. t. „Jastrząb”. Sztuka ta grana była w Warszawie w teatrze Rozmaitości, z olbrzymim powodzeniem przez szereg wieców.

Sądzić należy, że i tu dozna ona zupełnego powodzenia i zapewni widowie po brzegi tambardziej, że udział przyjmują wszystkie siły amatorskie naszego miasta.

Dzisiejsze posiedzenie Rady Miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się dziś, we czwartek 18 bm. o godz. 5 po południu.

Porządek dzienny podaliśmy w nrze wczorajszym.

Zaślubiny.

W dniu 6 września b. r. w kościele św. Barbary został pobłogosławiony związek małżeński między p. Heleną Kuczyńską a p. Stanisławem Szaniawskim urzędnikiem Tow. Kred. Miejskiego.

Szczęść Boże młodej parze.

Zydowski tydzień szkolny.

Donoszą o pozwoleniu na urządzenie zydowskiego tygodnia szkolnego od 8 do 10 października. „Moment” objaśnia, iż zbieranie składek będzie równocześnie i akcją polityczną, propagującą i popularyzującą myśl o zydowskiej szkole ludowej wśród szerokich warstw ludności zydowskiej, jak również wobec świata zewnętrznego.

Zbieranie węgla po ulicach.

Zwiększająca się z dnia na dzień drożyzna węgla powoduje, iż ludzie biedni i ich dziatwa zbierają padające z wozów kawałki lub nawet okuszy węgla.

Wielki koncert H. Melcera i J. Thornberga.

Dnia 20 bm. w sali teatru „Paryskiego” o godz. 7 i pół wiecz. odbędzie się koncert prof. H. Melcera i skrzypka-wirtuoza Juliusza Thornberga. Koncert będzie niewątpliwie prawdziwym świętem dla muzykalnych sier naszego miasta. Bo ktoś z nas nie podziwiał przecudnej gry fortepianowej Henryka Melcera, tego dynego i najlepszego odtwórcy arcydzieł Chopina.

Prof. Melcer jest bezsprzecznie artystą jednym z najznakomitszych pianistów polskich, a gra jego nie znajduje porównania. J. Thornberg, którego występ zagranicą wzbudził ostatnio niebawym entuzjazm, wystąpi u nas po raz pierwszy, jest skrzypkiem o wszechświatowej sławie. Prasa zagraniczna stawia Thornberga w jednym rzędzie z Kreislerem i upatrjuje w nim przyszłego króla skrzypków.

Bilety są już do nabycia w księgarni R. Rolnickiego.

Plaga gasienic.

Gasienice rozmnożyły się tak, że stały się istną plagą dla wszelkiej jarzyny. W szczególności kapusta jest całkiem przez nie zjedzona. Gasienice rozlażą się wszędzie, pełno ich w domach, nawet w dalszych miejscach już poza ogrodami. Takiej plagi nie było u nas już od dawnych lat.

Prace w polach.

Wiele robót polnych dawniej dokonywanych tylko z pomocą koni, dziś z powodu drożyzny namu, wielu gospodarzy dokonywa połączone siłami swej rodziny.

Nawet psy nie chcą strzeżać spekulantów.

Psie sumienie jest jak się okazuje o wiele wrażliwsze od ludzkiego. Stwierdza to następująca historia.

Jeden z gospodarzy wsi Żytowice w pow. łaskim, znany spekulant i zdzierca „uciułał” sobie podczas wojny po każdej sumkę 8 tys. rb. Długo prze myślał jakiej kryjówki powierzyć swój skarb i wreszcie doszedł do wniosku, że będzie on najbezpieczniejszy pod opieką domowego „Burka”.

W tajemnicy przed wszystkimi domownikami zakopał owe pieniądze pod psią budę i spokojnie wrócił do zbierania dalszych „oszczędności”. Nie mogło jednak tego znieść spokojnie psie sumienie Burka, który nie chciał pilnować takiego skarbu i wygrzebawszy zakopane papierki potargał je na strzępy. Gdy spostrzegł że gospodarz chciał się obwieścić i tylko dzięki domownikom uratowano go od stryżka.

Wojna uczy wielu rzeczy.

Zarzucanie palenia tytoniu staje się coraz powszechniejszem. Pałace dla umocnienia się w postanowieniach ustanawiają między sobą, za ich przetwarzania kary na rzecz oświatowych i dobroczynnych instytucji.

Ze świata.

Niebezpieczna operetka.

Ulubiony aktor operetkowy w Wiedniu, Józef Koenig, który sześćset razy z rzędu grał jedną i tę samą rolę (Bony) w „Księżniczce Czardasza” — zwichnął na niej swego czasu równowagę umysłową, czyli krótko mówiąc zwarjował na tle częstowania spotkanych ludzi „nadziwaniami pomadkami”, który to „dowcip” ustawicznie w librecie się powtarza.

Koeniga oddano na kurację do sanatorium, skąd obecnie wypuszczony został jako kompletnie uzdrowiony. Lekarze zabronili mu na przyszłość grać w „Księżniczce Czardasza”, a w jego obecności nie wolno wspominać o pomadkach nadziwanych.

Obecnie występuje ulubieniec wiedeńskiej publiczności w teatrze „Apollo” w najnowszej operetce „Die Puppenbaronessen”.

Operetka ta nie będzie prawdopodobnie tak groźna dla umysłu Koeniga, bo nie każdy kompozytor może do warjacji doprowadzić aktorów i publiczność, jak tego dowód mamy na Koeniga.

Kobiecea straż ogniowa.

Pierwszą kobiecą straż ogniową założono w gminie Wannweil w Wirtembergji. Straż ogniowa przedzalał w Wannweil składa się z 34 dziewcząt przybranych w kurki, hełmy i pasy. Dziewczęta te, odbywszy kursa przygotowawcze i ćwiczenia praktyczne, okazały się bardzo zręczną i sprawną służbą bezpieczeństwa, doskonale wywiązując się z ciążącego na nich zadania. Również w gminie Rentlingen zapisało się około 200 kobiet do służby pożarniczej.

Szycie drutem.

Zakaz szycia ksiątek drutem, wydany przed kilku laty w Niemczech został obecnie przez ministra oświecenia zniesiony.

Z ostatniej chwili.

Najświeższy

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 12 września.

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

W kilku odcinkach frontu francuskiego, w Artois i na północ od

St. Quentin ożywiła się działalność ogniowa znacznie w godzinach wieczornych. Wielokrotnie doszło do zderzeń plechoty przed stanowiskami.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu.

Po silnem działaniu ognia wypadły oddziały francuskie do gwałtownych wywiadów po obydwóch stronach drogi Somme—Senain w Szampanji. Odparto je ogniem i w walce zbliżka. Jeńcy zostali w naszych rękach.

Pod Verdun osłabła działalność bojowa artylerji. 19 lotników nieprzyjacielskich zestrzelono, jeden z nich zestrzelił porucznik Voss (46 zwycięstwo w powietrzu).

Front wschodni:

Front wojsk gener.-feldmarszałka ks. Leopolda Bawarskiego.

W kilku miejscach między Bałtykiem a Dźwiną odrzuciły nasze wojska przednie rosyjskie strażę tylną walką. Liczbę jeńców w bitwie pod Rygą stwierdzono na 8900, łup wynosi 325 dział, z tego jedna trzecia ciężkich, kilka obciążonych pocągów, szeroko i wąskotorowych, wielkie przybory dla pionierów, potrzeby strzeńnicze, liczne automobile i inne wozy do przewożenia wojsk.

Front wojsk generała-pułkownika arcyksięcia Józefa.

Między Prutem a Mołdawą często ożywna działalność artylerji i potyczki wywiadów. Rosjanie zaprzestali swe ataki pod Solką.

Na południe zachód od Turgul Ocna atakował nieprzyjaciel pięć razy nasze linje, zawsze odparto go z wielkimi stratami.

Front macedoński.

Położenie na brzegu południowo-zachodnim jeziora Ochrida nie zmieniło się znacznie.

W dolinie Monastiru silniejszy ogień niż w ostatnim czasie.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Salon meblonowy w stylu Ludwika XV do sprzedania tanio. Wiad. ul. P. Marji 78. w składzie mebli. 800—

Kartofle.

W Czwartek dn. 13 września r. b. winni się zgłosić po zakup kwitów na kartofle na kartki C-D ser. XVII. po 6 funt. na osobę za 60 fenigów do swoich biur okręgowych, mieszkańcy:

II. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 8 Senatorska 27.

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 39 Wieluńska 46.

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 40 Wieluńska 54.

W Piątek dn. 14. września r. b. mieszkańcy:

X. okręgu.

kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 41. św. Rocha 58.

Kartofle wydawane będą jak dotąd, w składach przy fabryce Pelcerów od godz. 9-ej rano do 4-ej po poł. na mocy wykupionych kwitów (kartki G-D należy oddać w okręgu).

Miejska
DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA
w Częstochowie.

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program od Soboty, dnia 8-go Września i dni następných;

NIEBYWAŁA SENSACJA!

Na rozdrożu

czyli Żądze piekielne

Dramat w 5-ciu wielkich częściach na tle intryg i spekulacji przemysłowych, w głównej roli słynna **FRANCESKA BERTINI**. **Obraz ten, w treści i wykonaniu niezrównany, należy do najlepszych utworów znanej firmy „Cines”**

NAD PROGRAM:

Głuptasiński u doktora (Komedja firmy „Gaugmont“.)

Sztuczne kwiaty (Zdjęcie z natury firmy „Pathe“.)

Dla dzieci wejście wzbronione — Orkiestra koncertowa pod dyr. p. M. Szulca

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od wtorku 11 do soboty 15 Września.

RSIĘŻNICZKA TEA

Romań z życia arystokracji w 4-ch aktach, w roli tytułowej, słynna artystka szwedzka **JOANNA PETERSEN**.

Północna baśń zimowa (Zdjęcie z natury)

Profesor Gapski. (Wyborna komedja z serji „Nordisk“.)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Aloizego Salzberga**.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

Akcyjne Towarzystwo „Praga” w Warszawie

wyrabia na zasadzie pozwolenia Zarządu Cywilnego przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim

„MYDŁO RENOMA”

Cena jednego kawałka około 100 gramów/ 1/4f/w handlu detalicznym Marek: 1.

Cena jednego kawałka około 200 gramów 1 f. w handlu detalicznym Marek: 2.

Zamówienia hurtowe przyjmuje na powiaty **CZĘSTOCHOWSKI, SOSNOWICKI i WIELUNSKI Maurycy Neufeld, CZĘSTOCHOWA.**

Ządać we wszystkich składach aptecznych, sklepach mydlarskich i kolonialnych.

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—8

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej.

przyjmuje codziennie
od 9—1 i od 2—7 wieczorem
Ceny bardzo przystępne.

Zgubiono kwit lombardu S-ów Garbińskiego № 32532. 789—

Nauczyciela lub naukosiolejkę możliwie z wyższym wykształceniem dla nauczania języka polskiego; postępuje osoba starsza. Oferty sub. S. 29. w Gońcu. 902—

DOKTOR MEDYCYN

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne i dróg moczowych.

Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.

Panie od 12—1 po południu.

STANISŁAW RUMSZEWICZ

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękna № 7.

parter front (obok sądu pokoju I-go okręgu).

Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano

i od 2-ej do 5-ej po południu.

Kupię bryczkę w dobrym stanie Wiad. w Adm. „Gońca” 798—

Dom dohodowy do sprzedania Wiad. Teatralna 10 stróż wstaje. 801—

Redaktor - wydawca **P. D. Wilkoszewski.**